

Sygn. akt I C 1142/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Iwona Popiołek-Sikora

Protokolant: Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 stycznia 2014 roku we W. sprawy

z powództwa J. M.

przeciwko C.+ (...) Sp. z o.o. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej C.+ (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz powoda J. M. kwotę 921,63 zł (dziewięćset dwadzieścia jeden złotych i sześćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2013 roku;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 244 zł kosztów procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 02.07.2013r. J. M.wniósł o zasądzenie od C.+ (...) Sp. z o.o.z siedzibą w W.kwoty 921,63 zł wraz z odsetkami od dnia 30.11.2013r. do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że dnia 15.07.2010r. strony zawarły umowę sprzedaży terminalu z wyposażeniem do odbioru TV (...) wraz z aneksem. W dniu 06.07.2011r. powód otrzymał pismo C.+ , w którym zawiadomiono o wprowadzeniu nowego cennika opłat oraz o możliwości wypowiedzenia umowy w terminie 14 dni od daty doręczenia nowego regulaminu. Powód wypowiedział umowę z zachowaniem terminu, jednak wobec trudności stwarzanych przez stronę powodową zwrócił terminal dopiero w dniu 22.02.2012r. Strona pozwana naliczyła powodowi opłaty za okres po wypowiedzeniu umowy i zgłosiła jego rzekome zadłużenie do Krajowego Rejestru Długów, o czym pozwany dowiedział się w dniu 28.11.2012r., gdy zabiegał o uzyskanie kredytu w Banku (...). Wobec trudności, które wystąpiły w toku przedmiotowych starań, powód w dniu 29.11.2012r. zapłacił Spółce 914,63 zł z tytułu rzekomego zadłużenia; było to niezbędne do wykreślenia z Krajowego Rejestru Długów i uzyskania kredytu. Strona pozwana została zawiadomiona o dokonanej wpłacie pismem z dnia 07.12.2012r. Dochodzona kwota obejmuje również opłatę za przelew dokonany dnia 29.11.2012r. w wysokości 7 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu podniosła, iż powód odebrał pismo informujące o zmianie cen oraz możliwości wypowiedzenia umowy w dniu 06.03.2011r. Powód nie dotrzymał terminu do wypowiedzenia umowy, ponieważ pismo zawierającego jego oświadczenie w tym przedmiocie Spółka otrzymała dopiero w dniu 21.07.2011r. Wypowiedzenie to spowodowało, że przedmiotowa umowa miała wygasnąć w dniu 31.07.2012r., po upływie 24-miesięcznego Okresu Minimalnego; powód został o tym poinformowany pismem z dnia 30.07.2011r. Ponieważ powód nie uiszczał opłat abonamentowych, w dniu 01.10.2011r. strona pozwana zaprzestała świadczenia usług, z dniem 31.10.2011r. doszło zaś do rozwiązania umowy. W wyniku wcześniejszego zakończenia współpracy obciążono powoda karą umowną w kwocie 299 zł. W

listopadzie 2011r. Spółka wezwała powoda do zwrotu sprzętu, podając adresy najbliższych punktów dystrybucyjnych w celu umożliwienia powodowi dokonania tej czynności. Ponieważ zwrotu dokonano dopiero w dniu 22.02.2012r. powoda obciążono karą umowną w wysokości 300 zł. Zadłużenie J. M. obejmowało także należności abonamentowe za okres sierpień- październik 2011r. w wysokości 228 zł oraz opłatę za antenę satelitarną w wysokości 1 zł. W dniu 17.02.2012r. Spółka wysłała do powoda list polecony, w którym przypominała mu o następstwach niewypełnienia obowiązków wynikających z umowy. Dnia 27.03.2012r. strona powodowa przekazała sprawę powoda do Biura (...). W dniu 30.11.2012r. doszło do zbycia wierzytelności przysługującej Spółce wobec powoda na rzecz Funduszu E. Debitu. W tym dniu odebrano e-mail powoda zawierający dowód wpłaty w łącznej wysokości 914,63 zł (uwzględniającej odsetki) oraz wniosek o wycofanie sprawy z Biura. Dnia 06.12.2012r. wysłano do powoda e-mail z potwierdzeniem usunięcia danych osobowych z Biura. W dniu 28.01.2013r. przekazano należność wpłaconą przez powoda na rachunek bankowy Funduszu.

W piśmie procesowym z dnia 13.12.2013r. powód wniósł o zasądzenie odsetek od dnia 03.07.2013r., tj. od dnia następnego po dniu złożenia pozwu w urzędzie pocztowym (02.07.2013r.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15.07.2010r. pomiędzy J. M. (Abonentem) oraz C.+ (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarta została umowa o abonament. Spółka sprzedała Abonentowi Terminal wraz z wyposażeniem (przewody, pilot), umożliwiając, po zainstalowaniu Karty oraz uiszczeniu stosownych opłat, odbiór programów wskazanych w umowie. Powód zobowiązany był do uiszczania opłaty miesięcznej i czynszu najmu za korzystanie ze sprzętu. W przypadku podwyższenia opłat powód miał prawo wypowiedzieć umowę w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia o tym podwyższeniu, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego obowiązywania dotychczasowych stawek tych opłat. W razie braku oświadczenia o wypowiedzeniu złożonego we wskazanym terminie, Abonenta obowiązywać miały nowe stawki.

Powód zobowiązany był do zwrotu sprzętu w terminie 1 miesiąca od daty wygaśnięcia (rozwiązania) umowy. W przypadku opóźnienia w wykonaniu tego obowiązku stronie pozwanej przysługiwała kara umowna w wysokości 300 zł.

Strona powodowa mogła zawiesić świadczenie usług w przypadku opóźnienia Abonenta w płatności całości lub części należności wynikających z umowy przez okres równy lub przekraczający 30 dni, licząc od dnia, w którym upłynął termin zapłaty należności. Przed zawieszeniem Spółka miała wezwać powoda do zapłaty należności. W przypadku, nieuregulowania do końca miesiąca, w którym doszło do zawieszenia świadczenia usługi, należności abonamentowych, umowa wygasła ostatniego dnia tego miesiąca, bez konieczności składania jakiegokolwiek oświadczenia.

Umowa miała obowiązywać do dnia 31.07.2012r.; zawarto ją na okres 24 miesięcy powiększony o liczbę dni, które upłynęły od dnia zawarcia umowy do końca miesiąca, w którym umowę tę zawarto.

W przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy z winy Abonenta był on zobowiązany do uiszczenia kary umownej w wysokości 299 zł.

(dowód: umowa o abonament z 15.07.2010r.- k. 9- 10,

aneks do umowy z 15.07.2010r.- k. 11,

regulamin umowy o abonament- k. 40- 47)

Pismem z dnia 02.03.2011r. strona pozwana poinformowała powoda, że od 01.05.2011r. podwyższone zostaną należności abonamentowe. Pismo nie zostało nadane przesyłką poleconą. Doręczono je w dniu 06.07.2011r. wraz z regulaminem zawierającym nowe ceny.

Po zapoznaniu się z treścią nowego regulaminu, powód zdecydował się wypowiedzieć umowę. Strona pozwana została o tym poinformowana pismem z dnia 13.07.2011r., wysłanym przesyłką poleconą 15.07.2011r. i odebranych w dniu 21.07.2011r. W piśmie tym powód wyraził również gotowość zwrotu sprzętu w dniu 01.08.2011r.

(dowód: pismo z 02.03.2011r.- k. 14,

pismo z dnia 13.07.2011r.- k. 17,

potwierdzenie nadania z 15.07.2011r.- k.15,

przesłuchanie powoda J. M.- k. 56- 57)

Po wypowiedzeniu umowy powód zaprzestał korzystania z przekazanego mu sprzętu strony pozwanej i podjął próby jego zwrotu. Punkty dystrybucyjne Spółki odmawiały jednak przyjęcia. Dopiero 22.02.2012r. powodowi udało się zwrócić sprzęt w punkcie dystrybucyjnym znajdującym się we W. przy ul. (...).

(dowód: formularz zwrotu sprzętu- k. 16,

przesłuchanie powoda J. M.- k. 56- 57)

Strona pozwana uznała, że powód nie wypowiedział skutecznie umowy. Ponieważ po dokonanych wypowiedzeniu nie uiszczał on opłat abonamentowych, w dniu 01.10.2011r. strona pozwana zaprzestała świadczenia usług i uznała, że z dniem 31.10.2011r. doszło do rozwiązania umowy. Strona pozwana obciążyła powoda karą umowną w wysokości 299 zł, uznając jednocześnie, że powinien on uiszczyć należności abonamentowe za okres od sierpnia do października 2011r. w wysokości 228 zł oraz opłatę za antenę satelitarną w wysokości 1 zł. Spółka uznała także, iż powoda obciąża kara umowna w wysokości 300 zł w związku z nieterminowym zwrotem sprzętu. Dnia 27.03.2012r. strona powodowa przekazała sprawę powoda do Biura (...), w następstwie czego rzekome zadłużenie powoda znalazło się w Krajowym Rejestrze Długów. W związku z powyższym powód miał problemy z uzyskaniem kredytu w Banku (...), co skłoniło go do zapłaty w dniu 29.11.2012r. na rzecz strony powodowej kwoty 914,63 zł, uwzględniającej również odsetki od wskazanych wcześniej sum. Koszty przelewu wynosiły 7 zł.

Dnia 30.11.2012r. doszło do zbycia spornej wierzytelności Funduszowi E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandardyzowany Fundusz (...). W tym dniu Spółka odebrała e-mail powoda zawierający dowód wpłaty kwoty 914,63 zł (uwzględniającej odsetki) oraz wniosek o wycofanie sprawy z Biura. Dnia 06.12.2012r. wysłano do powoda e-mail z potwierdzeniem usunięcia danych osobowych z Biura. W dniu 28.01.2013r. przekazano należność wpłaconą przez powoda na rachunek bankowy Funduszu.

(dowód: bezsporne)

Powód nie wzywał strony pozwanej do zapłaty dochodzonej należności.

Spółka nie zapłaciła przedmiotowej kwoty.

(dowód: bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne było, iż strony wiązała umowa abonamentowa oraz że powód zapłacił stronie pozwanej w dniu 29.11.2012r. kwotę 914,63 zł. Okolicznością sporną było natomiast, czy istniała podstawa prawna do uzyskania przez stronę pozwaną takiej korzyści majątkowej.

Zgodnie z art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej.

W Komentarzu do Kodeksu cywilnego pod red. A. Kidyby, LEX 2010, A. Janiak wskazał, że od przyjętej w art. 61 k.c. tzw. teorii doręczenia ustawodawca niekiedy odstępował w przepisach szczególnych na rzecz teorii wysłania. Ma to przede wszystkim miejsce w regulacjach prokonsumenckich, w których - zgodnie z odpowiednimi dyrektywami UE - przyznaje się konsumentowi prawo odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od jej zawarcia. Do zachowania tego terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem (zob. art. 2 ust. 1 zd. 2 u.o.n.p.k.; art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, Dz. U. Nr 126, poz. 715 z późn. zm.; art. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, Dz. U. Nr 141, poz. 1176 z późn. zm.). W doktrynie przyjmuje się, że przyznany konsumentowi "czas do namysłu" (czas na zastanowienie się, czy pozostać definitywnie związanym zawartą umową) ma przysługiwać mu efektywnie przez okres 10 dni, w związku z czym art. 61 k.c. nie może mieć w tych przypadkach zastosowania (M. Bączyk, Dziesięć dni czy mniej?, Pr. Bank. 2001, nr 3, s. 81 i n.; por. J. Pisuliński, O nowelizacji ustawy o kredycie konsumenckim, Mon. Praw. 2003, nr 19, s. 871 i n.; Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, suplement, s. 18; odmiennie K. Szczygielska, Odstąpienie od umowy zawartej na odległość w prawie niemieckim i polskim, KPP 2003, z. 2, s. 409 i n.).

W myśl art. 65 § 1 i 2 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W myśl art. 354 § 1 i 2 k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

W taki sam sposób powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania wierzyciel.

Stosownie do art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Zgodnie z art. 410 § 1 i 2 k.c. przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego.

Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W myśl art. 411 k.c. nie można żądać zwrotu świadczenia:

- 1) jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej;
- 2) jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego;
- 3) jeżeli świadczenie zostało spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu;

4) jeżeli świadczenie zostało spełnione, zanim wierzytelność stała się wymagalna.

W Komentarzu do Kodeksu cywilnego pod red. A. Kidyby, LEX 2010, T. Sokołowski wskazał, że świadczenie w celu uniknięcia przymusu to nie tylko świadczenie wymuszone przez accipiensa, ale, jak trafnie wskazał SN, przez przymus wskazany w art. 411 pkt 1in fine k.c. "należy rozumieć każdą sytuację, w której świadczenie nie jest spełniane dobrowolnie. Takie rozumienie przymusu jest szersze od pojęcia braku swobody (art. 82 k.c.) oraz groźby (art. 87 k.c.)" - wyrok SN z 13 czerwca 2007 r., II PK 356/06, OSNP 2008, nr 15-16, poz. 217.

Sąd uznał, że powód zachował termin do wypowiedzenia umowy abonamentowej. Wprawdzie pismo Spółki zawierające informację o zmianie regulaminu i podwyższeniu cen zostało sporządzone w dniu 02.03.2011r., jednak strona pozwana w żaden sposób nie udowodniła, kiedy zostało ono doręczone powodowi. Sąd dał więc wiarę powodowi, którego twierdzenia miały spójny i logiczny charakter, przyjmując, że do faktycznego doręczenia doszło w dniu 06.07.2011r. Powód w dniu 15.07.2011r. nadał przesyłką poleconą pismo zawierające jego oświadczenie w przedmiocie wypowiedzenia umowy. Zostało ono odebrane w dniu 21.07.2011r., a zatem po upływie od 14 dni od doręczenia powodowi pisma informującego o podwyższeniu cen. Zgodnie z teorią doręczenia należałoby zatem przyjąć, iż powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu już po upływie tego terminu. Sąd zwraca jednak uwagę, że J. M. występuje w niniejszej sprawie w charakterze konsumenta. Niewątpliwie stronie pozwanej jako podmiotowi profesjonalnie zajmującemu się świadczeniem usług abonenckich i zawierającemu liczne umowy z konsumentami znana jest wynikająca z dyrektyw unijnych tendencja do odstępowania od teorii doręczenia na rzecz teorii wysłania w przypadku oświadczeń woli składanych przez konsumenta. Również powód jako osoba należycie dbająca o swoje interesy niewątpliwie nie zgodziłby się na to, by tak istotna okoliczność, jak chwila złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, decydująca wszak o dalszym bycie łączącego strony stosunku prawnego, uzależniona została od okoliczności od niego niezależnych, decydujących o sprawności i szybkości działania operatora pocztowego. Sąd uznał więc, że rzeczywistą wolą stron było postanowienie, iż do zachowania 14-dniowego terminu konieczne jest tylko podjęcie przez powoda wszelkich działań niezbędnych do tego, aby jego oświadczenie o wypowiedzeniu doszło do strony pozwanej w taki sposób, by mogła zapoznać się z jego treścią; strony opowiedziały się więc za teorią wysłania, uniezależniając skuteczność wypowiedzenia od okoliczności od nich niezależnych. Tak więc wysyłając przesyłką poleconą pismo zawierające stosowne oświadczenie 9 dni po otrzymaniu pisma informującego o podwyższeniu należności, powód niewątpliwie dochował przewidzianego w umowie terminu.

Skoro zatem powód wypowiedział umowę w lipcu 2011r., brak było podstaw do obciążania go jakimikolwiek należnościami za okres od sierpnia do października 2011r. Nie było również zasadne obciążanie powoda karą umowną; wszak wypowiadając umowę powód skorzystał tylko z przyznanых mu w tejże umowie uprawnień. Bezpodstawne było także nałożenie na powoda kary umownej w związku z nieterminowym zwrotem sprzętu. Powód podjął przecież działania zmierzające do dokonania tej czynności niezwłocznie po dokonaniu wypowiedzenia, jednakże aż do lutego 2012r. zabrakło niezbędnej woli współpracy po stronie pozwanej.

Tak więc świadczenie, którego zwrotu domagał się w niniejszym postępowaniu powód, miało niewątpliwie cechy świadczenia nienależnego; wszak w rzeczywistości nie istniało zobowiązanie, w wykonaniu którego doszło do zapłaty. W chwili dokonywania płatności powód wiedział, że nie jest do tego zobowiązany. Sąd zwraca jednak uwagę, że działanie J. M. nie nosiło cechy dobrowolności. Od spełnienia nienależnego świadczenia uzależnione było usunięcie rzekomego zadłużenia powoda z Krajowego Rejestru Długów, co z kolei było konieczne do uzyskania przez powoda kredytu. Tak więc do dokonania zapłaty zmusiła powoda sytuacja ekonomiczna; niewątpliwie gdyby do uzyskania od Banku środków finansowych, niezbędnych do poprawienia sytuacji materialnej powoda, nie było konieczne zaspokojenie żądań Spółki, J. M. nie spełniłby przedmiotowego świadczenia.

Sąd zasądził odsetki od dnia 24.09.2013r., ponieważ strona pozwana w dniu 23.09.2013r. dowiedziała się o roszczeniu powoda. Dopiero zatem dnia 24.09.2013r. nastąpiło opóźnienie w spełnieniu należnego powodowi świadczenia.

Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. Wobec tego, że powództwo oddalono tylko w nieznacznym zakresie (odsetki za okres od 03.07.2013r. do 23.09.2013r.), powodowi należał się zwrot całości poniesionych kosztów

procesu, obejmujących opłatę sądową od pozwu w wysokości 47 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 180 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).